

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. toukokuuta 2023
(OR. en)

9307/23

EDUC 161
JEUN 86
SOC 314
EMPL 205

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston päätelmät lisätoimista automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen toteuttamiseksi koulutuksen alalla

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä asiakohdassa mainitut neuvoston (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) istunnossaan 16. toukokuuta 2023 hyväksymät neuvoston päätelmät.

**Neuvoston päätelmät lisätoimista automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen
toteuttamiseksi koulutuksen alalla**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

VAHVISTAA lujan poliittisen sitoutumisensa eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamiseen
vuoteen 2025 mennessä ja PALAUTTAA MIELEEN liitteessä esitetyn poliittisen taustan.

KOROSTAA seuraavaa:

1. Euroopan neuvoston ja Unescon vuonna 1997 laatimassa yleissopimuksessa korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella (Lissabonin yleissopimus) ja sen liiteasiakirjoissa luodaan oikeudellinen kehys korkea-asteen tutkintojen ja korkea-asteen koulutukseen oikeuttavien toisen asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamiselle. Jäsenvaltiot ovat ammatillisen koulutuksen alalla sitoutuneet Kööpenhaminan prosessin mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, jolla edistetään keskinäistä luottamusta, avoimuutta sekä tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamista.

2. Tämän oikeudellisen kehyksen pohjalta 26. marraskuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä¹ asetetaan kunnianhimoiset ja selkeästi määritellyt tavoitteet, jotka jäsenvaltioiden on saavutettava vuoteen 2025 mennessä. Neuvosto suositti erityisesti, että jäsenvaltiot
- toteuttavat tarvittavat toimenpiteet korkea-asteen tutkintojen ja korkeakoulutuksen tasolla ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen aikaansaamiseksi;
 - edistyvät huomattavasti kelpoisuuden korkeakoulutukseen antavien toisen asteen tutkintojen ja ulkomailla toisen asteen koulutuksessa suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa.
3. ”Tutkinnon automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen” ja ”ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamisen” määritelmät sekä korkeakoulutuksen tasolla että toisen asteen koulutuksessa esitetään vuoden 2018 suosituksen liitteessä, ja niitä sovelletaan täysimääräisesti nykyisiin neuvoston päätelmiin.

¹ EUVL C 444, 10.12.2018, s. 1.

TOTEAA, että

1. Todellista eurooppalaista koulutusaluetta ei voida toteuttaa tunnustamatta, että tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen on yksi keskeisistä tekijöistä oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämisessä. Jos tunnustaminen ei ole automaattista, se voi aiheuttaa hallinnollisia rasitteita sekä laitoksille, koulutuksen järjestäjille että oppijoille, mikä vaikuttaa koko elämän ajan mahdollisuuksiin saada tasa-arvoista ja laadukasta koulutusta ja haittaa liikkuvuutta ja sellaisten monialaisten taitojen ja pätevyyksien hankkimista, joita tarvitaan henkilökohtaiseen, kansalaisuuteen liittyvään ja ammatilliseen kehittymiseen sekä työllistettävyyden parantamiseen. Jotta Euroopan unioni voisi säilyttää kilpailuetunsa ja vahvistaa sitä, on ehdottoman tärkeää, että eurooppalaisen koulutusalueen tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti, jotta oppijat voivat hyödyntää kaikkia koulutusmahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla kaikkialla EU:ssa.
2. Toimenpiteet avoimuuden ja siten myös luottamuksen lisäämiseksi ovat ratkaisevan tärkeitä edistettäessä tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattista vastavuoroista tunnustamista korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksessa (sekä yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa). Automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen onnistunut täytäntöönpano edellyttää, että Euroopan talousalueella ja eurooppalaisella korkeakoulutusalueella (EHEA) saavutettua edistymistä nopeutetaan ja ylläpidetään avoimuuden ja luottamuksen lisäämiseksi.
3. Jäsenvaltiot ja Euroopan komissio ovat tehneet menestyksekkäästi yhteistyötä tarjotakseen joukon välineitä, ja Bolognan prosessissa on toteutettu merkittäviä toimia, jotta jäsenvaltioille voidaan tarjota välineistö, jonka avulla automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen on käytännössä mahdollista korkeakoulutuksessa. Näitä välineitä ovat muun muassa eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardit ja -ohjeet (ESG), tutkintotodistuksen liite, Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri (EQAR), kolmivaiheinen korkeakoulujärjestelmä ja eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä (ECTS).

4. Myös ammatillisen koulutuksen alalla on toteutettu merkittäviä toimia muun muassa Kööpenhaminan prosessin ja erityisesti ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen (EQAVET) avulla.
5. Tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten (NARIC) verkostolla on keskeinen asema tutkintojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanossa Euroopassa, erityisesti korkeakoulutuksessa, sillä NARIC-keskukset ovat tärkeä tietojen, osaamisen ja hyvien käytäntöjen lähde kaikille automaattista vastavuoroista tunnustamista käsitteleville toimijoille.
6. Automaattisesta vastavuoroisesta tunnustamisesta EU:ssa tehtävillä kahdenvälisillä, monenvälisillä ja alueellisilla sopimuksilla voidaan edistää luottamusta ja avoimuutta, tukea automaattista vastavuoroista tunnustamista ja tarjota virikkeitä laajemmalle eurooppalaiselle yhteistyölle vuoden 2018 suosituksen täytäntöönpanemiseksi.

PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE 23. helmikuuta 2023 annetun komission kertomuksen neuvostolle korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanosta² ja TOTEAA erityisesti, että

² COM(2023) 91 final.

1. Tutkintojen automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen ei tarkoita automaattista pääsyä jatko-opintoihin, mutta haasteita tuottaa edelleen se, miten erotetaan toisistaan oikeus hakea jatko-opintoihin (eli tunnustaminen) ja tietyille kurssille tai tiettyyn ohjelmaan pääseminen. Komission kertomuksessa todetaan lisäksi, että oppilaitosten tasolla näihin haasteisiin voi olla useita syitä, kuten se, että automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen käsite ymmärretään usein väärin ja että tunnustaminen ja valinta yhdistetään usein, mikä johtaa toisinaan epäjohdonmukaisuuksiin päätöksenteossa. Jos automaattiseen vastavuoroiseen tunnustamiseen ei omaksuta johdonmukaisia lähestymistapoja, tuloksena voi olla erilaisia ja monimutkaisia prosesseja, jotka voivat heikentää tutkintojen sujuvaa, oikeudenmukaista ja avointa automaattista tunnustamista.
2. Kansallisten viranomaisten antama ohjeistus ja koulutuksen ja tiedon järjestelmällinen tarjoaminen eivät edelleenkään ole kovin yleisiä, mikä johtuu osittain siitä, että automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen ja NARIC-keskusten täytäntöönpanon tukemiseen osoitetut kansalliset resurssit ovat rajalliset. Lisäksi komission kertomuksessa todetaan, että koulutusalan tunnustamiskäytäntöjen järjestelmällinen seuranta on alikehittynyttä.
3. Automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen on edelleen edistyneempää korkeakoulutuksessa kuin toisen asteen koulutuksessa, ammatillinen koulutus mukaan luettuna, suurelta osin Bolognan välineiden tarjoaman kehyksen ansiosta. Näitä välineitä sovelletaan kuitenkin epätasaisesti esimerkiksi silloin, kun käytetään EQAR-rekisteriin rekisteröityjen laadunvarmistuselinten antamia tietoja tai tutkintotodistuksen liitettä, muun muassa Europass-alustan kautta.
4. Korkeakouluopiskelijoiden ulkomailla suorittamien opintojaksojen automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa on edelleen vaikeuksia, mikä johtuu osittain tiedon puutteesta ja vuoden 2015 ECTS-käyttöoppaan vähäisestä käytöstä. Hallinnolliset esteet ja erilaiset laatukäsitykset tiedekuntien tasolla lisäävät haasteita entisestään. Vaikka korkeakoulut ovat Erasmus+-ohjelmassa sitoutuneet tunnustamaan liikkuvuusjakson aikana suoritettut opintopisteet täysimääräisesti ja automaattisesti, tunnustaminen ei ole vielä lainkaan yleinen käytäntö.

5. Haasteita on edelleen sellaisten toisen asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamisessa, ammatillinen koulutus mukaan lukien, jotka antavat kelpoisuuden korkeakoulutukseen siinä jäsenvaltiossa, jossa tutkinto on myönnetty, kun tavoitteena on päästä korkeakoulutukseen jossakin toisessa jäsenvaltiossa. Tähän on useita syitä, kuten asiaan liittyvien käytäntöjen ja toimijoiden moninaisuus sekä saatavilla olevien välineiden vähäinen käyttö.
6. Lisäksi toisen asteen koulutuksen, myös ammatillisen koulutuksen, oppijoiden ulkomailta suorittaman opintojakson tulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen on edelleen alikehittynyttä. EU:n koulutusjärjestelmien moninaisuus on vahvuus, mutta tässä yhteydessä se voi aiheuttaa haasteita. Ulkomailta suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustaminen on monimutkaista esimerkiksi juuri tästä moninaisuudesta sekä tunnustamisen menettelyjen eroista johtuen ja siksi, että jäsenvaltioissa ei ole yhteisiä puitteita asianmukaisella tasolla.

ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että:

1. Vaikka edistystä on tapahtunut, tutkintojen ja ulkomailta suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisen vastavuoroinen tunnustamisen puute haittaa edelleen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta EU:ssa.
2. Tahto luoda vankka perusta luottamukseen perustuvalla automaattisella vastavuoroisella tunnustamisella EU:ssa on edelleen vahva. Automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen lisää eurooppalaisen oppimiseen liittyvän liikkuvuuden houkuttelevuutta, vahvistaa oppilaitoksia ja edistää niiden kansainvälistymistä. Se myös edistää parempaa koulutusta, monialaisten taitojen ja osaamisen hankkimista ja tarjoaa parempia työmarkkinavaihtoehtoja. Ulkomailta suoritettavat opintojaksot voivat olla nuorille myönteisiä ja elämää muuttavia kokemuksia, ja ne voivat edistää liikkuvuutta myös myöhemmin elämässä. Ne voivat auttaa kehittämään avaintaitoja, kuten monikielisyyttä, kansalaistaitoja ja kulttuuritietoisuutta.
3. Lisäponnisteluja tarvitaan kaikilta asiaankuuluvilta toimijoilta vuoden 2018 suosituksen noudattamiseksi ja kaikkien tarvittavien toimien toteuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä. Ennen kaikkea automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen edellyttää jäsenvaltioiden yhteistyötä keskinäisen luottamuksen ja avoimuuden edistämiseksi.

4. Keskinäisen luottamuksen ja avoimuuden kehittäminen ja ylläpitäminen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämiseksi on tarpeen, jotta eurooppalainen koulutusalue ja EU maailmanlaajuisena koulutusalan toimijana voisivat vastata tulevaisuuden vaatimuksiin. Eurooppalaisen koulutusalueen aloitteet, kuten Eurooppalaiset yliopistot -aloite, voivat olla tärkeitä automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistäjiä ja edellyttävät kokonaisvaltaista näkökulmaa.
5. Koulutusjärjestelmien välinen luottamus ja avoimuus ovat keskeisiä tekijöitä automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen varmistamisessa. Tätä varten pyrkimyksiä rakentaa luottamukseen ja avoimuuteen perustuva kulttuuri automaattista vastavuoroista tunnustamista varten on tehostettava kaikilla päätöksentekotasolla toissijaisuusperiaatetta asianmukaisesti noudattaen. Laadunvarmistus on keskeisessä asemassa pyrittäessä nopeuttamaan luottamuksen rakentamista, sillä se korostaa menetelmiä ja lisää avoimuutta. Näin ollen luottamukseen perustuvien tunnustamismenettelyjen osalta on olennaista jatkaa Bolognan prosessin ja EU:n, myös Kööpenhaminan prosessin, yhteydessä jo tehtyä tärkeää työtä. Se, että kielteisille tunnustamispäätöksille annetaan selkeät perusteet ja että tällaisiin päätöksiin on mahdollista hakea muutosta jäsenvaltioiden asiaankuuluvissa järjestelmissä, voi avoimuuden vuoksi osoittautua tärkeäksi yksityishenkilöiden kannalta ja luottamuksen lisäämiseksi tunnustamisjärjestelmää kohtaan.
6. EU:n välineillä ja aloitteilla on keskeinen merkitys avoimuuden lisäämisessä ja yleensä ottaen tunnustamismenettelyjen automatisoinnissa. Näihin kuuluvat Erasmus+ -ohjelma ja eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF), jotka auttavat parantamaan tutkintojen avoimuutta, vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä. Tältä osin on tärkeää pitää kansalliset tutkintojen viitekehykset ajan tasalla suhteessa eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen.

7. On tärkeää keskittyä digitalisaatioprosesseihin ja sellaisten digitaalisten välineiden³ käyttöön, jotka helpottavat tutkintojen aitouden todentamista ja mahdollistavat samalla tehokkaan petostentorjunnan, sekä Erasmus+ -ohjelmassa kehitettyihin välineisiin. Nämä välineet voivat yhdessä tutkintotodistuksen liitteiden ja Q-Entry-tietokannan kanssa tuoda lisäarvoa vähentämällä kustannuksia ja hallinnollista rasitetta.
8. Käytettävissä olevien välineiden täysimittaisen hyödyntämisen lisäksi on olennaisen tärkeää edistää, ylläpitää ja vahvistaa päätöksentekoprosessiin osallistuvan henkilöstön luottamusta sekä tarjota heille asiaankuuluvaa koulutusta, jotta heillä on tarvittavat tiedot ja ymmärrys asiaankuuluvista tunnustamiseen tarkoitetuista välineistä ja kehyksistä sekä taidot käyttää niitä asianmukaisesti. Koska päätökset tehdään usein paikallisella tai oppilaitoksen tasolla, opettajien, kouluttajien, oppijoiden, johtajien ja hallintovirkamiesten välisten suhteiden kehittäminen voi olla keskeisessä asemassa pyrittäessä tekemään automaattisesta vastavuoroisesta tunnustamisesta konkreettinen mahdollisuus. Se, että sidosryhmille, kuten opettajille, kouluttajille ja johtajille, tarjotaan mahdollisuus yksilölliseen osallistumiseen rajatylittäviin yhteistyöhankkeisiin ja liikkuvuuteen, voi osaltaan edistää automaattista vastavuoroista tunnustamista.

³ Esimerkiksi eurooppalainen digitaalinen opintotodistus, eurooppalainen lohkoketjupalveluinfrastruktuuri, Europass-liikkuvuustodistus ja ammattitutkintotodistuksen Europass-liite (osana Europass-alustaa) sekä Europass-alustalle kartoitetut kansalliset tutkintorekisterit ja ulkoisen laadunvarmistuksen tulostietokanta (DEQAR).

9. Korkeakoulujen ja toisen asteen koulutuksen järjestäjien riippumattomuus on kansallisesta kontekstista riippuen olennaisen tärkeää onnistuneen eurooppalaisen koulutusalueen luomiseksi. Samaan aikaan johdonmukaiset kansalliset lähestymistavat automaattiseen vastavuoroiseen tunnustamiseen vuoden 2018 suosituksen mukaisesti sekä tunnustamisen seuranta kansallisella tasolla vähentäisivät lähestymistapojen monimutkaisuutta ja niihin liittyviä tarpeettomia eroja. Tämä voisi parantaa ennustettavuutta ja vähentää samalla viranomaisille ja oppijoille aiheutuvaa hallinnollista ja taloudellista rasitetta. Kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden, kuten korkeakoulujen, NARIC-keskusten, laadunvarmistuselinten ja EQF:n kansallisten koordinoitipisteiden, osallistuminen voi vaikuttaa keskeisellä tavalla näihin toimiin, muun muassa koulutukseen, tiedottamiseen, seurantaan ja kansallisten ohjeiden laatimiseen. Vertaisoppimisella voi olla tässä yhteydessä tärkeä rooli parhaiden käytäntöjen levittämisessä sekä korkea-asteen että toisen asteen koulutuksessa, jotta voidaan edistää johdonmukaisempia kansallisia lähestymistapoja kaikissa jäsenvaltioissa.
10. Suosituksen täytäntöönpanoon liittyvä työ voi kansallisten olosuhteiden mukaisesti toimia virikkeenä ja helpottaa edistymistä EU:n ulkopuolella suoritettujen tutkintojen tunnustamisessa. Bolognan prosessin ja EU:n välineiden ja kehyksen mukaisesti olisi hyödynnettävä täysimääräisesti korkeakoulututkintojen tunnustamisesta tehtyä Unescon maailmanlaajuista yleissopimusta, koska se helpottaa opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta, asettaa tunnustamista koskevien kysymysten käsittelyn maailmanlaajuiseen kontekstiin ja tarjoaa siten mahdollisuuksia eurooppalaisen korkeakoulutuksen kansainvälistymiseen.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA, kunnioittaen oppilaitosten itsemääräämisoikeutta ja akateemista vapautta sekä kansallisten olosuhteiden ja lainsäädännön mukaisesti:

1. Vakiinnuttamaan ja tehostamaan toimiaan tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen aikaansaamiseksi koulutusjärjestelmissään vuonna 2018 annetun neuvoston suosituksen mukaisesti.
2. Luomaan ajattelutapa, jonka mukaan tutkinto, joka oikeuttaa tietäntasoiseen korkeakoulutukseen jäsenvaltiossa, jossa se on myönnetty, tunnustetaan automaattisesti samantasoiseen korkeakoulutukseen pääsemiseksi toisessa jäsenvaltiossa, jotta kansalaiset voivat liikkua EU:n alueella, puuttumatta kuitenkaan korkeakoulun oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille.
3. Tukemaan korkeakouluja neuvoston vuoden 2018 suosituksessa määritellyn automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen soveltamisessa, muun muassa antamalla selkeää ohjausta ja asiaankuuluvaa koulutusta. Jos korkeakoulut ovat vastuussa automaattisesta vastavuoroisesta tunnustamisesta, niitä on tuettava johdonmukaisten kansallisten lähestymistapojen edistämiseksi.
4. Varmistamaan, että korkeakoulutuksen ulkopuolisen laadunvarmistuksen suorittavat riippumattomat laadunvarmistuselimet, jotka on rekisteröity eurooppalaiseen laadunvarmistusrekisteriin ja jotka toimivat eurooppalaisten standardien ja ohjeiden (ESG) mukaisesti, jotta voidaan edistää avoimuutta ja siten lisätä keskinäistä luottamusta automaattiseen vastavuoroiseen tunnustamiseen.
5. Keskittymään toisen asteen koulutuksessa, ammatillinen koulutus mukaan luettuna, oppimistuloksiin ja jatkamaan olemassa olevien laadunvarmistusvälineiden kehittämistä EQAVET:n mukaisesti, jotta tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen olisi mahdollista.

6. Edistämään synergioita eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ja eurooppalaisen koulutusalueen yhteydessä sen varmistamiseksi, että ne vahvistavat toisiaan, jotta voidaan edistää avoimia ja tehokkaita ympäristöjä automaattisille vastavuoroisen tunnustamisen prosesseille.
7. Varmistamaan tässä yhteydessä, että Bolognan prosessin ja EU:n välineitä hyödynnetään tarvittaessa täysimääräisesti, jotta automaattista vastavuoroista tunnustamista helpotetaan korkeakoulutuksen alalla. Helpottamaan ammatillisen koulutuksen alalla automaattista vastavuoroista tunnustamista vuoden 2018 suosituksen yhteydessä käyttämällä tarvittaessa Kööpenhaminan prosessin välineitä. Näitä välineitä ovat muiden muassa ECTS, ESG, DEQAR, EQF, Q-Entry-tietokanta, eurooppalainen digitaalinen opintotodistus, eurooppalainen oppimismalli, Europass, tutkintotodistuksen liite, korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE), Europass-liikkuvuustodistus, ammattitutkintotodistuksen Europass-liite ja eurooppalaista opiskelijakorttia koskeva aloite sekä muut Erasmus+ -ohjelman tuella kehitetyt ja Bolognan prosessiin perustuvat välineet.
8. Tekemään yhteistyötä EU:n tasolla parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi ja vertaisoppimisen ja tietojenvaihdon tukemiseksi, jotta voidaan lisätä luottamusta ja avoimuutta koulutusjärjestelmien välillä ja vahvistaa automaattista vastavuoroista tunnustamista korkeakoulutuksessa, muun muassa Eurooppalaiset yliopistot -allianssien kautta, sekä toisen asteen koulutuksessa, myös ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen avulla.
9. Tukemaan automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen menettelyjä koskevan asiaankuuluvan tiedon edistämistä ja levittämistä kaikille asiaankuuluville toimijoille ja sidosryhmille, kuten oppijoille, korkeakouluille, toisen asteen koulutuksen järjestäjille, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen järjestäjät, NARIC-keskuksille ja laadunvarmistuselimille. Tällä tavoin kansalaiset ja oppijat voivat ymmärtää automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen tarjoamat mahdollisuudet opiskeluun ulkomailla ja voidaan tukea tunnustamisesta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten johdonmukaista lähestymistapaa.

10. Harkitsemaan tässä yhteydessä aiemman oppimisen ja läpäisevyyden tunnustamista koulutusalojen välillä erityisesti edistämällä mahdollisuuksien mukaan siirtoja ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen sisällä sekä niiden välillä ja ottamalla samalla huomioon eri koulutustasot, jotta vältettäisiin umpikujatilanteet ja jotta liikkuvuusmahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä voitaisiin helpottaa.
11. Tukemaan edelleen NARIC-keskuksia ja tutkimaan asianmukaisia tapoja seurata ja arvioida paremmin tunnustamisjärjestelmiä hyödyntämällä tarvittaessa NARIC-keskusten ja muiden toimivaltaisten elinten ja laitosten asiantuntemusta lisätoimien tarpeen selvittämiseksi.
12. Kannustamaan päätöksentekijöitä ja NARIC-keskuksia yhteistyöhön epäjohtamukaisuusien välttämiseksi ja automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen tehostamiseksi ja resurssitehokkuuden parantamiseksi sekä soveltamaan vakiintuneita välineitä asianmukaisesti. Tältä osin ENIC-NARIC-verkoston vapaaehtoisen laadunvarmistusjärjestelmän mukainen NARIC-keskusten itsearviointi ja vertaisarviointi voivat olla hyödyllisiä.
13. Sitoutumaan luottamukseen perustuvaan, molempia osapuolia hyödyttävään ja hedelmälliseen rajatylittävään yhteistyöhön liikkuvuusmahdollisuuksien parantamiseksi ja tukemiseksi, erityisesti ulkomailla suoritettavien pitkäkestoisten toisen asteen koulutuksen opintojaksojen osalta. Henkilöstön, laitosten, viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden välistä vaihtoa olisi edelleen helpotettava. Yhteistyön ja vaihtojen tehostamiseksi olisi tässä yhteydessä hyödynnettävä enemmän Erasmus+ -ohjelmaa ja muita asiaankuuluvia EU:n rahastoja ja ohjelmia.

KEHOTTA A KOMISSIOTA, toissijaisuusperiaatteen ja kansalliset olosuhteet sekä oppilaitosten itsemääräämisoikeuden asianmukaisesti huomioon ottaen:

1. Tukemaan jäsenvaltioita ja työskentelemään niiden kanssa, myös Bolognan prosessin ja Kööpenhaminan prosessin yhteydessä, edistämällä yhteistyötä ja vastavuoroista oppimista parhaista tavoista toteuttaa automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksessa, ammatillinen koulutus mukaan lukien, erityisesti aloilla, joilla on edelleen haasteita, muun muassa antamalla tarvittaessa kohdennettua tukea toimijoille ja sidosryhmille.
2. Pohtimaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tapoja lisätä jäsenvaltioille annettavaa tukea tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanon edistämiseksi korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksessa. Tavoitteena olisi oltava parhaiden käytäntöjen edistäminen ja jäsenvaltioille ja koulutuksen järjestäjille sekä tarvittaessa myös opettajille ja kouluttajille tarkoitetun koulutuksen ja vertaistuen tarjoamisen helpottaminen. Kyseisen tuen olisi perustuttava NARIC-verkoston asiantuntemukseen, ja siihen olisi tarvittaessa otettava mukaan laadunvarmistuselimii ja muita toimivaltaisia elimii ja laitoksia. Tarkastelemaan tässä yhteydessä, miten NARIC-keskusten asiantuntemusta voidaan hyödyntää automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämiseksi toisen asteen koulutuksessa, yleissivistävässä koulutuksessa sekä tarvittaessa ammatillisessa koulutuksessa.

3. Tukemaan edelleen jäsenvaltioita sekä NARIC-keskuksia, Erasmus+ -ohjelman, teknisen tuen välineen ja muiden EU:n rahoitusohjelmien ja -välineiden avulla automaattista vastavuoroista tunnustamista koskevan työn edistämiseksi. Tukemaan lisäksi jäsenvaltioita olemassa olevien välineiden käytössä, jotta ne voivat edelleen kehittää automaattista vastavuoroista tunnustamista korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksessa sekä yhteisiä kanavia tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi.
4. Tukemaan edelleen EQAVET-vertaisarviointiprosessia ammatillisen koulutuksen järjestelmän tasolla, jotta luottamusta ja avoimuutta voitaisiin lisätä ja näin edistää automaattista vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioiden välillä.
5. Omaksumaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jolla jäsenvaltioita tuetaan automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen saavuttamisessa korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksessa tarkastelemalla, miten tulevilla, vuoteen 2025 mennessä ehdotettavilla eurooppalaista koulutusalueita koskevilla strategisilla aloitteilla voidaan nykyisten välineiden, rakenteiden ja kehysten pohjalta tukea 26. marraskuuta 2018 annetussa suosituksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamista, ja erityisesti sitä, miten näillä aloitteilla voidaan edistää luottamusta ja avoimuutta.

Poliittinen tausta

1. Neuvoston päätöslauselma, annettu 19. joulukuuta 2002, ammatillisen koulutuksen tehostetun yhteistyön edistämisestä Euroopassa, EUVL C 13, 18.1.2003, s. 2.
2. Eurooppa-neuvoston päätelmät, 14. joulukuuta 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1).
3. Neuvoston suositus, annettu 26. marraskuuta 2018, korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä, EUVL C 444, 10.12.2018, s. 1.
4. Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisestä tulevaisuuteen suuntautuvien koulutusjärjestelmien tukemiseksi, EUVL C 389, 18.11.2019, s. 1.
5. Neuvoston suositus, annettu 24. marraskuuta 2020, kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta, EUVL C 417, 2.12.2020, s. 1.
6. Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030), EUVL C 66, 26.2.2021, s. 1.
7. Neuvoston suositus, annettu 5. huhtikuuta 2022, siltojen rakentamisesta tehokkaan eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön tukemiseksi, EUVL C 160, 13.4.2022, s. 1.
8. Neuvoston päätelmät eurooppalaisesta strategiasta korkeakoulujen aseman vahvistamiseksi Euroopan tulevaisuutta silmällä pitäen, EUVL C 167, 21.4.2022, s. 9.
